

új város

XX. évfolyam 2008. március

Tudatos apaság

14

16

új város

Közelebbi kiadvány –
ISSN 0865-0829

A Fokoláre Mozgalom lapja
www.fokolare.hu

Kiadja: Új Város Alapítvány 1163
Budapest, Ágoston Péter u. 25.
Számlasszám:
11705008-20434836
Felelős kiadó: Reskovits Ágnes

Szerkesztőségi cím:
1163 Budapest, Kisterenye u. 54.
Telefon: 328-0785.
Fax: 403-5400.
E-mail: ujvaros@fokolare.hu.
Adminisztráció:
ujvarosiroda@fokolare.hu

Lapszerkesztők: Bartus Sándor,
Tóth Judit

Munkatársak: Arany Krisztina,
Bakacsi Viktória, Erhardt
Ágoston, Fábián Zsuzsanna,
Fábi Andrzej, Ferentzi Éva,
id. Frivaldszky János, Göbel
Ágoston, Himmer László,
Hortoványi Emőke, Horváth
Viktória, Körmeny Imre,
Mészáros Endre, Reskovits
Ágnes, Riethe Zsuzsanna,
Romhányi László,
Smohai Ferenc, Sudár Balázs,
Szalai Simkó Hilda, Tóth Pál,
Varga Krisztina, Vizsolyi László

Nyomdai előkészítés:

Arton 2004 Bt

Nyomtatás:

Kapitális Kft. Debrecen.
Felelős vezető: Kapusi József.

Terjeszti a Magyar Posta Zrt.
Hírlap üzletág
Előfizethető a Kiadónál

Éves előfizetési díj 2008-ra:
4 400 Ft. Külföldre: 37 euro
Támogatói előfizetés: 8 000 Ft.

Címlap: Domenico Salmasso
Hátlap: Durst Norbert

Az ige élete

5 Nem hagyhattam annyiban Olvasás közben

Az élet igéje

6 Pillanatról pillanatra

Nézőpont

8 Kitérült a jövő kapuja

Az egység lelkesége

9 Az élet párbeszéde

10 A remény útja

12 Forradalmat láttam

Kultúra

14 Az utolsó vacsora

Az életből merítve

16 Jó apák, jobb férjek

18 A dobókocka gyógyít

Társadalom

19 Válaszunk a globalizációra

20 Új szemmel a globalizációról (6)

22 Putyin és a stabilitás

Megkérdeztük

24 Sport serdülőkorban

25 Takarítás

Hírmozaik

Utolsó oldal

KEDVES SZERKESZTŐSÉG!

Évek óta az Új Város előfizetője vagyok, s már egy ideje érik bennem a gondolat, főleg miután olvasom a szerkesztőségnek írt leveleket, hogy megköszönjem a színvonalas munkát.

Különösen a januári szám nyugtázt most le, szinte le sem tudtam tenni. Felsorolhatnám, hogy melyik cikk és miért tetszett, mert a szívemet tágtotta ki, a világméretű egyetemességbe vont be, mégis egy pszichológiai cikkre reflektálnék. A gyermeknevelés ára? címmel olyan témát vesz elő, ami a mai társadalomban alapvető jelentőségű. Nekem nagyon sok gondolatot és ötletet adott, mert a cikk alapján párbeszédet fogok kezdeményezni városomban a szülők között.

Egy ideje elhatároztuk, hogy szeretnénk valamit tenni a város szellemi arculatának formálása érdekében, s ez a téma nagyon megfelelő lesz első lépésben.

Egyik este kislányommal együtt is olvastunk a lapot, neki is tetszettek az cikkek, és ma be is vitte a gimnáziumba, hogy az osztálytársainak idézhessen belőle.

Tehát nagy köszönet azért a sok munkáért, amivel nekünk, sokaknak értékes olvasnivalót biztosít a lap és mind külső megjelenésében, mind tartalmában magas színvonalon járul hozzá a nép evangelizálásához.

A további munkához sok erőt és örömet kívánok!

Malustyikné Király Ibolya –
Jánoshalma

AZ ÉN IMÁM

Már szürkült, amikor hazaértem a munkából. Csak letettem a táskát, és mentem is tovább, hogy részt vegyek a havi közösségi találkozónkon. Autóba szálltam, és sietve indultam, hogy el ne késsek.

A mellékutca még nagyon jegesek voltak. Egyszer csak egy idős férfit láttam figyelmes, aki az út szélén, a jégen nagyon lassan, tyúklépésben, félve, imbolyogva haladt. Nagyon esettnek, kiszolgáltatottnak láttam, s úgy éreztem, meg kell állnom, hogy felvegyem, és hazavigyem. Ez ugyan biztos kését jelentett, de fontosabbnak éreztem. Kissé féltem tőle, mi lesz, ha kiderül, hogy hajléktalan. Hová viszem akkor „haza”? Lassítottam, és megpróbáltam jobban szemügyre venni. A külseje ápolatlan, a ruhája elég elnyűtt volt. Mindegy, itt nem hagyhatom! – gondoltam. Megálltam, és felajánlottam, hogy hazaviszem. Elfogadta, beült a kocsiba és már indultam is tovább. Csak amikor a lakcímét megmondta derült ki, hogy az úton nem is hazafelé, hanem éppen az ellenkező irányba tartott. Úgy tűnt, a tájékozódó képességét teljesen elvesztette. Fogalma sem volt, merre viszem, félve tekingetett ki az ablakon, próbálta felismerni az utcákat, merre járhatunk. Talán a fogyatékosága okozhatta ezt a tájékozódási problémát, az enyhe ittassága mellett. Nagyon köszönte, amikor hazaértünk.

A találkozóra negyedóra késéssel érkeztem. Örömmel újságoltam, hogyan sikerült segítenem valakin. Jó volt, hogy senki sem marasztalt el, amiért lekéstem a kezdő imát. Mindenki nyilvánvalóan vette, hogy amit tettem, az volt az én imám.

Lukács Péter – Veresegyház

MÉG A PELENKÁÉRT SEM

Férjemmel sokat beszélgetünk a magyar gazdák helyzetéről, és mindig aggodalommal tölt el egy-egy multinacionális cég megjelenése a városban. Meg is állapodtunk abban, hogy egy bizonyos bevásárlóközpontba nem megyünk vásá-

TESTVÉRLAPJAINK: Olaszország: **Città Nuova** (CN). Amerikai Egyesült Államok: **Living City**. Argentína: **Ciudad nueva**. Ausztrália: **New City**. Belgium: **Nieuwe Stad**. Brazília: **Cidade Nova**. Bulgária: **Nov Svjat**. Cseh Köztársaság: **Nove mesto**. Dánia: **Ny Stad**. Franciaország: **Nouvelle Cité**. Fülöp-szigetek: **New City**. Hollandia: **Nieuwe Stad**. Horvátország: **Novi Svijet**. Japán: **Uno**. Kanada: **Nouvelle Cité**. Kenya: **New City-Nouvelle Cité**. Kína: **San Sing**. Kolumbia: **Ciudad Nueva**. Korea: **Cumul**. Lengyelország: **Nove Miasto**. Libanon: **Cité Nouvelle**. Litvánia: **Naujasis Miestas**. Nagy-Britannia: **New City**. Németország: **Neue Stadt**. Pakisztán: **Hayat**. Portugália: **Cidade nova**. Románia: **Oraş Nou**. Spanyolország: **Ciudad Nueva**. Svédország: **Enad Värld**. Szlovákia: **Nové mesto**. Szlovénia: **Novi svet**. Uruguay: **Ciudad Nueva**. Venezuela: **Ciudad Nueva**.

Ha az olvasó figyelmét felkelti egy hír, ami időszerű és közismert, elgondolkodik róla, esetleg hozzáfűz valamit.

Ez alkalommal rendkívüli hírünk van, melynek a címdoldalon kellene szerepnie. Mindössze egyetlen szó: *feltámadt!* Nyilvánvaló, kiről beszélünk, mert csak egyvalaki támadt fel! De aktuális ez a hír? Nem tűnt el a múlt süllyesztőjében, nem vesztett erejéből, ahogy évről évre ismétlődik? Mindenki hallott róla, vagy a többségnek csak hírérték nélküli mesebeszéd?

Akárhogy is legyen, a feltámadás híre akkoriban felforgatta Jeruzsálemet, alighogy elterjedt. Azonnal hírzárlatot rendeltek el, mely jóval többbe került, mint az a harminc ezüst, amit az áruló kapott.

Ebből a provinciális városból kiindulva a hír bejárta az egész Római Birodalmat. Megkísérelték vérbe fojtani, de nem sikerült. Megállíthatatlan folyamatot indított el, melyből egy új nép született a legkülönbözőbb nemzetiségű emberekből. A századok során újból és újból megpróbálták elhallgattatni racionális cáfolatokkal, gúnnyal, közönnyel, megfélemlítéssel és újbóli vérbefojtással. Ezért a hírért később is sokan életüket adták rendületlenül: Kínában, Koreában, Japánban, Ugandában, Mexikóban, Spanyolországban, Oroszországban... Egyáltalán, van-e nemzet, mely kimaradhat ebből a felsorolásból? És ez az élet-halál játszma folytatódik ma is! Igen, mert ennek a hírnek éltető ereje van, s ezért érdemes meghalni is.

A HÍR

A hír mögött rejlő esemény a názareti Jézushoz fűződik, a zsidó profétához, akit halálra ítélték, s akinek a legmegszégyenítőbb és a legkegyetlenebb halálnemet szánták: keresztre feszítették. Eltemették, de Isten harmadnapra feltámasztotta, mert Jézus az Isten Fia.

Jézus feltámadása óta lehetséges minden feltámadás. Nem igaz, hogy nincs új a Nap alatt. Megtörtént a sosem hallott újdonság: győzelmet arattak a halál felett és ezzel együtt minden felett, ami a halálhoz hasonlít. Nincs többé végzetszerű sors. A feltámadás és az élet véget vetett az elsorvadásnak, behatolt a történelembe és új jövőt nyitott. Természeténél fogva nem a múltban kell keresnünk ezt az eseményt. Ha Jézus az Élet, akkor jelen van mindig, itt és most. Újra felizzik a remény korunkban, dacára a munkanélküliségnek, a háborúk borzalmainak, az igazságtalanság terjedésének, az elbutító sötétségnek.

Ez a hír a meglepetés erejével hat hívőre és nem hívőre egyaránt. Valóban feltámadt? Igaz volna? Mert maga a feltételezés is elég lenne...

Talán megvan a módja, hogy újból valódi hír legyen belőle: meg kell mutatni, milyen rendkívüli dolgokra képes a társadalmi, a civil és a kozmikus világra gyakorolt hatásaiban.

Jézus egyedül halt meg, a földbe hulló búzamaghoz hasonlóan (ahogy megjövendőlte), de kalászként támadt fel, megsokszorozódva, egyházként. Ez a feltámadás ereje és aktualitása. Olyan esemény, melyből továbbra is egy nép, Jézus misztikus teste születik. Ő él és működik benne az idők végezetéig.

Gondoljunk az atomra, amit lefényképezni lehetetlenség, mégis látható abban az energiában, ami felszabadul belőle. Lehetetlen a Feltámadottat bemutatni, mégis ott tükröződik azokban a közösségekben, tetteikben, melyekben Ő él, örökre. A kalászt látod, és a magra gondolsz, amiből kisarjadt.

A szerkesztők

rolni. Jó ideig sikerült is tartanom magam ehhez, azonban nem túl régen éppen egy ilyen bevásárlóközpont közelébe költöztünk. Többször előfordult, hogy elfogyott a kisfiam pelenkája a bölcsődében, és mint a legközelebbi – és egyébként jó minőségű pelenkát árusító – bevásárlóközpont, éppen ez a bizonyos volt a legkézenfekvőbb beszerzési hely. Természetesen, ha már ott voltam, néhány egyéb szükséges holmit is vásároltam. A közelmúltban férjem figyelmeztetett, hogy mostanában nem tartom magam az elhatározásunkhoz, jó lenne újra kezdeni, megkért, hogy ne menjek többször oda.

Nem sokkal később, szintén egy szorult helyzetben – sürgősen be kellett szerezni újra a pelenkát – ismét ebben a boltban találtam magam. Vásárlás közben azonban úgy éreztem, hogy nem jó helyen vagyok. Átfutott az agyamon a legutóbbi beszélgetésünk. Arra gondoltam, hogy ebben a helyzetben is egyé kell válnom a férjemmel, elveszítve esetleg a kényelmesebb megoldást is. Kellemetlenül éreztem magam a bőrömben, de tanultam az esetből, mindenképp a hasznomra vált.

Szabóné Balog Zsuzsa – Szeged

VESZÉLYES VIZEKEN?

Nagy örömmel olvastam A jövő kihívása című cikket, és azonnal az jutott eszembe, hogy a szerző felelősségteljes, öntudattal és identitással

rendelkező személy, aki tudja mit akar és hogyan. Életem harmadik szakaszát élem, és pontosan tudom, hogy a computer használatát nem lehet megkérdőjelezni, életünk lényegi részévé vált. Nem tehetünk úgy, mintha nem a XXI. századi Európában, az informatikai forradalom közepette élnénk. A kérésem az lenne, hogy olvashatnánk-e olyan cikket, mely a computer helyes használatán túl az abból fakadó komoly veszélyekre hívná fel a figyelmet, és nemcsak a drogfüggéshez hasonló computerfüggésre gondolok, hanem a mindennapi felhasználó sokoldalú segítésére. Hogyan lehet ezt a kiváló eszközt valóban jól használni, és elkerülni a csapdákat, sőt elébe menni, hogy ne kelljen olyan vizekre evezni, ahonnan nehéz visszafordulni? Hogyan lehet ebben a fiatalabb és idősebb generációt is segíteni az eligazodásban?

H. J. – Budapest

Korszakváltást élünk valóban, melyben szerintünk is szót kell ejteni a pozitív, tudatos használat mellett a veszélyekről is. Olvasóink kérését hamarosan teljesítjük.

a szerk.

EL TUDTAM MONDANI NEKIK

Meglátogattam az unokatestvéreimet, aki két kisgyereket nevel az élettársával. Elég ritkán találkozunk, pedig alapvetően jó a kapcsolat közöttünk. Ugyanakkor gondolkodásmódban, életvitelben egészen más utat követünk. Ők tiszteletben tartják az én választásaimat, és amennyire lehet, a felszínen érdeklődést is mutatnak iránta. Szó esett a gyereknevelésről aktuális problémáik miatt. Végighallgattam őket, de éreztem, hogy az én háttérrellem bizonyos sémáknál és közhelyeknél többet kellene nekik mondanom, mindazonáltal, hogy nekem ezen a területen semmi személyes tapasztalatom nincsen. Röpké fohász erejéig kértem a Jóistent, hogy segítsen. Nagyon el akartam kerülni, hogy okoskodásokat mondjak, vagy tiltásokra, fegyelmezésre biztassam őket. Pusztán szeretetről sem lehetett beszélni, hiszen ha nincs hová

ezt visszavezetni, akkor nehéz erre hivatkozni. Végül sikerült a pozitív megközelítésre felhívni a figyelmüket, és el tudtam mesélni nekik néhány másoktól hallott tapasztalatot is a témával kapcsolatban. És a figyelmükbe ajánlhattam azt is, milyen fontos lenne, hogy a hozzájuk hasonló gondolkodású fiatal szülőkkel ilyen kérdéseket meg tudjanak beszélni. Elmondtam, hogy nekem is mennyit jelent, hogy közösségben élve másokkal rengeteg mindent meg tudok osztani, és milyen jelentőséget tulajdonítok ennek. Nem tudom, valójában ez mit jelentett számukra, de szép napot zártunk együtt.

H. A.

TISZTA LAPPAL

Néhány napja tudtam meg, hogy a rendelőkben az egyik kollégánkkal összeveszték a többiek, mert nem akarta beengedni az internet elosztóegységét a saját rendelőjébe. Technikailag ez lett volna a legegyszerűbb megoldás, de mérgében még azt is mondta, ha berakják hozzá, elvágja a zsinórokat. Tudtam, hogy hirtelen haragú, és néha meggonddolatlanul mond dolgokat. Arra gondoltam, felhívom telefonon, és megpróbálom szép szóval rábeszél- ni, engedjen a többieknek, hiszen mindnyájunknak szüksége van az internetre. Miközben tárcsáztam, eszembe jutott, amit a lelkiségünkben tanultam: úgy kell szeretnem, hogy befogadom őt, a benne lévő Jézust, és kiüresítem magamat. Tehát azt kértem, mesélje el, mi a helyzet ezzel az egész internettel. Így „tisztalappal” indulva el tudta nekem mondani érveit, és jogosnak éreztem én is őket. A kollégák előtt képviselve érdekeiket elismultak a problémák, és mindnyájunk számára kedvezőbb megoldás adódott: a folyosón egy szekrényben fogják elhelyezni az elosztót, így javítás esetén a szerelők is könnyebben hozzáférnek. A kollégám ezután mondta: „Tudtam, ha te is beszállsz az ügybe, jó fog kiszülni belőle”. Én pedig tudtam, hogy nem az én érdemem volt.

Nagy Márta – Budapest

KEDVES OLVASÓNK!

Az Új Város Alapítvány, mint közhasznú szervezet, jogosult az adók 1%-ának gyűjtésére.

Kérjük, hogy 2008-as adóbevallásakor személyi jövedelemadójának egy százalékával támogassa az ÚJ VÁROS ALAPÍTVÁNYT!
Ezzel is segít megteremtünk a hatékonyabb munka feltételeit!

Adószám: **18041930-1-42**

Köszönjük!

EVANGÉLIUM A MINDENNAPOKBAN

NEM HAGYHATTAM ANNYIBAN

Ma álltam újból munkába egy kicsit hosszabb idő után (továbbképzések és közte szabadság).

Hétfőn ismét olvastam az életigét, és nagyon megérintett. Ahogy elkezdtem a napot, az első adandó alkalommal ismét elővettem és elolvastam. Az újrakezdés, arra figyelve, hogy Isten éppen most mit kíván tőlem... Forgattam magamban a gondolatokat. A nap éppen nem volt a legkönnyebb. Végül minden sikerült, de azért küszködni kellett. Újra és újra stresszt jelentő nehézségek. Az utolsó műtét már láthatóan a munkaidőn kívülre esett, de a beteg olyan állapotban volt, hogy úgy éreztem, most nem mondhatok nemet: Jézus is gyógyította azokat, akik igazán rászorultak, és nem nézte az időt. Túl is jutottunk az operáción, már két órával is túl a munkaidőn. Ahogy átérttem a szobámhoz, hogy átöltözzek, összetalálkoztam a liftnél egy már nyugdíjba ment nővérrel, aki több balesetet is szenvedett, és többször operálták. Még most is bottal járt. Sok csomagot cipelt lefelé a liftben, valahova autóval el akarta őket vinni. Ahogy beszédbe elegyedtem vele, felajánlottam, hogy segítek, de elutasította. Azért nem hagytam annyiban a dolgot, éreztem, Isten most azt kívánja tőlem, hogy ne rohanjak el a dolgomra, hanem

segítsek. Nem is sokat kérdeztem, egyszerűen kipakoltam a holmit. Amikor kiderült, hogy mindezt az autóhoz kell kivinni, és azt tervezte, hogy majd egyesével kitolja egy kis kocsi-val, mondtam, hogy hozza oda az autót, én pedig kihordtam mindent és bepakoltam.

Happy end nincs, és én boldog voltam...

Sudár Imre

OLVASÁS KÖZBEN

Tegnap este férjemmel ültünk a nappaliban és olvastunk. Eszembe jutott, hogy megkérdezzek tőle valamit. Meg is tettem, mire ő kurtán, kíváncsiságomat nem kielégítően válaszolt. Már éppen nyitottam a számat, hogy feltegyem a következő kérdést, mikor eszembe jutott, hogy testvéreimmel azt tegyem,

amit én szeretném, hogy velem tegyenek. Mennyire szeretném, hogy amikor kurta választ adok valakinek, akkor értse meg abból, hogy én nem akarok beszélgetni. Milyen jó lenne, ha ilyenkor nem sértődne meg, nem venné személye elleni támadásnak az én zárt-ságomat. Persze viaskodtam magamban, mert nagyon izgatót az elhallgatott „válasz”.

Továbbgondoltam, milyen sokszor kérdezgetek férjemtől olvasás közben. Ő ugyan sokszor mondta már, hogy nem hagyom olvasni, de ezt nem értettem, mivel naponta órákat olvas, és engem ez nem is zavar, sőt nagyon élvezem a tájékozottságát.

Ebből az egész kicsi tapasztalatból megint felfedezhettem valamit a szeretet gazdagságából, s bátorságot merítettem, hogy minden nap lehet jobban szeretni.

Szalma Dóri

.....
Amit tovább-
adunk egymás-
nak mindabból,
amit az evangé-
lium hatására
megélünk, az
továbbfejlődik
és kiteljesedik
bennünk; amit
m e g t a r t u n k
magunknak, az
viszont elhal.
.....

PILLANATRÓL PILLANATRA

Csődálatos Jézusnak ez az ígéje, amelyet bizonyos értelemben minden keresztény elmondhat magáról. Ha megéljük, jócskán előre visz bennünket életünk „szent utazásán”.

Jézus Szamariában megpihent Jakób kútjánál, és beszél-

tek, és kérdezgetni kezdték egymást, hogy amíg ők távol voltak, vajon vitt-e valaki ételt a Mesternek. Erre Jézus nyíltan kimondta:

„Az én eledelem az, hogy annak akaratát tegyem, aki engem küldött, és hogy elvégezzem művét.”

Minden nap szükségünk van táplálékra ahhoz, hogy életben maradjunk. Ezt Jézus sem tagadja. Itt is *eledeléről* beszél, tehát egy természetes szükségletéről, de azért, hogy aláhúzza egy másik típusú táplálékra való igényét, ami még fontosabb, és amiről nem mondhat le.

Jézus azért szállt alá az Égből, hogy megtegye annak akaratát, aki Őt küldte, és beteljesítse művét. Nincsenek saját gondolatai és tervei, csak az, amit Atyja elgondolt. Szavai és cselekedetei is az Atyától származnak, nem a saját akaratát teszi, hanem azét, aki Őt küldte. Ebből áll Jézus élete, ez csillapítja éhségét, ily módon táplálkozik.

Életét az Atya akaratával való teljes azonosulás jellemzi, egészen a kereszthalálig, ahol valóban beteljesíti a művet, amit az Atya rábízott.

„Az én eledelem az, hogy annak akaratát tegyem, aki en-

gem küldött, és hogy elvégezzem művét.”

Jézus eledelének tekinti, hogy az Atya akaratát tegye: gyakorlattá váltja, magába szívja, „megemészti”, azonosul vele, ebből nyer Életet.

Vajon mi az Atya akarat, mi az a mű, amelyet Jézusnak el kell végeznie?

Az, hogy üdvösséget hozzon az embernek, hogy soha el nem múló Életet adjon neki.

Jézus ennek az Életnek a magját adta át a samariai asszonynak szavaival és szeretetével. A tanítványok pedig hamarosan megláthatták, hogy ez az Élet szárba szökken és növekszik, mert az asszony hírül adta a samariaiaknak azt a kincset, amit felfedezett és megkapott: „Gyertek, van itt egy ember... Ő volna a Messiás?”¹

Jézus, miközben a samariai asszonnyal beszél, felfedi Isten tervét, aki Atya, és azt akarja, hogy minden ember részesüljön az Ő életének ajándékában. Ennek a műnek a beteljesítésén fáradozik Jézus, hogy aztán tanítványaira, az egyházra bízza.

„Az én eledelem az, hogy annak akaratát tegyem, aki engem küldött, és hogy elvégezzem művét.”

„Az én eledelem az, hogy annak akaratát tegyem, aki engem küldött, és hogy elvégezzem művét.” (Jn 4,34)

getni kezdett egy samariai asszonnyal. Tanítványai közben elmentek a közeli városba ennivalót venni. Amikor visszatértek, csodálkozva látták, hogy a Mester egy asszonnyal beszélget, de egyikük sem kérdezte meg tőle, hogy miért. Amikor az asszony elment, étellel kínálták Jézust. Ő azonban gondolataikba látott, és elmagyarázta nekik, hogy mi mozgatja cselekedeteit. Így szólt: „Van eledelem, csak nem tudtok róla.”

A tanítványok nem értették, mert testi táplálékra gondol-

¹ Jn 4,29

Sudár Balázs

Vajon mi is meg tudjuk élni ezt a Jézusra annyira jellemző igét, ami különösen is tükrözi az Ő létét, küldetését és odaadását?

Természetesen! Krisztustól kapott életünk lehetővé teszi, hogy megéljük istengyermeiségünket, és életünket az Ő akaratával tápláljuk.

Úgy tehetjük ezt meg, hogy pillanatról pillanatra teljesítjük azt, amit kér tőlünk, tökéletesen, mintha semmi más dolgunk nem lenne, mert Isten nem is akar többet.

Táplálkozunk tehát minden pillanatban azzal, amit Isten akar tőlünk, és megtapasztaljuk majd, hogy ez teljesen betölt, békét, örömet, boldogságot ad, és – nem túlzás ezt mondani – az üdvösség elővételezése lesz számunkra.

Így Jézussal együtt napról napra mi is hozzájárulunk ahhoz, hogy elvégezzük az Atya művét.

Ez a legjobb módja annak, hogy megéljük a húsvétot.

Chiara Lubich

Alapgondolatok

- Élünk Jézus kinyilatkoztatása szerint, a mennyei Atya gyermekeként.
- Úgy valósítuk meg Isten akaratát, mintha semmi más dolgunk nem volna.
- Mi is tegyük a magunk részét, hogy Jézus megvalósíthassa Isten művét, és mindenki részesévé váljon az Ő életének.

Összefüggések

A hónap igéjében az ember elemi tapasztalatáról, az éhségről hallunk. A Szentírásban az éhség sokszor az ember függését szimbolizálja Istentől. A sivatagban például csak Isten mentheti meg a népet, ezért küldi a mannát. Egyben világossá válik: Isten gondoskodik az emberről, sőt ebben az alapvető szükségletében is elfogadja őt. Az éhség azonban újra és újra megjelenik, mint az ember vágyakozása Isten után, melyet csak ő képes csillapítani.

A bűnt is, az ételről való önkéntes lemondás ebben az összefüggésben fordul elő: a bűntől szabaddá akar válni minden külső anyagi kötődéstől, hogy vágyakozását Isten csillapíthassa. Istentől van tehát szó, aki maga az Élet, és aki életet ad.

Hatások

Isten igéje sokféle hatást gyakorol azokra, akik követik. Egyik hatása a szabadság, melyben minden másodlagossá válik: boldogtalanság és boldogság, tragédiák vagy szeretettel megtöltött pillanatok, egészség vagy betegség, ha az igét helyezzük véleményünk, bizonytalanságaink és saját akaratunk elé. Ha ehhez tartjuk magunkat, a szabadság érzése tölt el, szabaddá válunk az emberektől, a szomorú és örömteli helyzetektől, önmagunktól és a világtól, ami igyekszik ezernyi módon kioltni belőlünk Isten országának a szabadságát.

KITÁRULT A JÖVŐ KAPUJA

Tanino Minuta

Gyorsan változnak a holdtölték Karácsonytól Húsvétig.

Félelmekkel terhes világunkban az események jelentését mesterien irányítja a konzuminizmus liturgiája. Nem tud azonban mit kezdeni valamivel, amire az egész világ felfigyelt. A *Spe salvi* enciklikáról van szó, amellyel XVI. Benedek pápa nemrég ajándékozott meg minket. Témája a keresztény remény, mely összefügg a *Deus caritas est* enciklikával. Valóban, a remény akkor születik meg, amikor rájövünk, mennyire szeret minket Isten, és

aki tudja, hogy szeretik, az képes csak másokat szeretni. Ez a szeretet a mi megváltásunk. A hit „a remélt dolgok szubsztanciája”.

A pápa, hogy olvasni tudjunk a történelemben, kivilágítja az emberiséget hitegető sokféle

remény múzeumának kirakátát, mellyel az elkápráztatta, becsapta, leigázta és megse-

misítette önmagát. Ez a tragikus kép rávezeti az embert, hogy felismerje: „egy Isten nélkül megvalósított »Isten országában« – tehát egy merőben emberi országban – végül menthetetlenül elkövetkezik minden dolgok »visszajára fordított« vége...”

Beszéltem egyszer egy idős asszonnyal, aki bölcsességét az élet megpróbáltatásaiból merítette. Nem néz televíziót, és nem olvas újságot, mert mint mondja, azok „megölik a reményt”. Szerinte nem elég elmesélni, meg is kell érteni, hogy valami miért történt éppen úgy: „Sosem szabad elfelejtened, hogy az isteni ítélet már a földön beteljesül, és az ítélete annak, aki rosszat tesz, éppen abban a tényben áll, hogy rosszat tesz.”

A pápa kinyilvánítja, hogy az üdvösség, a „megváltás” az alapja a keresztény reménynek, „amelyre támaszkodva meg tudunk birkózni jelen gondjainkkal: a jelen, a veszélyes jelen is élhető és elfogadható, ha célhoz vezet, és mi e cél felől bizonyosak lehetünk, ha ez a cél olyan jelentős, hogy igazolja a hozzá vezető út megtételéhez szükséges erőfeszítéseket.” Isten ismeri az embert, és a hit által megvilágosítja az értelmét és kamatoztatja a szabadságát. Ezt láthatjuk azoknak a személyes példáiban, akiknek a remény adott erőt a legnyo-

masztóbb próbatételekben. Az ilyen emberek élete is mutatja, hogy „az evangélium nemcsak valami tudható dolog közlése, hanem olyan közlés, melyből tettek születnek, mely megváltoztatja az életet. Az idő, a jövő sötét kapuja föltárult.”

A pápa több esetben is felhívta a figyelmet arra, hogy a tudomány helyzeténél fogva nem tudja megváltani az emberiséget, még ha a javát is szolgálja, és a bizonytalan jövő veszterhes árnyékát vetíti előre, katasztrófákkal, eltévelyedésekkel.

Az egyház prófétikus tekintélyével jelenti ki a pápa, hogy Isten nélkül nem lesz fejlődés. Nem egy akármilyen istenről van szó, mert „Isten maga adott egy »képet«: az emberré lett Krisztust. Őbenne, a Megfeszítettben a hamis istenképek tagadása a legfelső fokot érte el. Most Isten éppen a Szenvedő alakjában mutatja meg arcát, abban, aki az ember Istentől való elhagyottságát is vele együtt hordozza. Ez az ártatlanul szenvedő vált a remény bizonyosságává: Isten van.” Az enciklika, miután végigtekinti Mária életét, azzal ér véget, hogy hozzá, a remény csillagához és Anyjához fohászkodik: „Mutasd meg nekünk az Ő országába vezető utat!”

Fordította: Bartus Sándor

AZ ÉLET PÁRBESZÉDE

A Fokoláre Mozgalom, mióta 1943-ban Olaszországban megszületett, mindig arra törekedett, hogy az evangéliumot tekintse iránymutatónak... Lelkiségünk „közösségi lelkeség” néven is ismert. A mindennapokban közösen életre váltott evangéliumból született meg azoknak a testvéreknek a közössége, akik egy Atya gyermekeinek tekintik magukat. Az egyetlen Atyának, aki a Szeretet. A mozgalomban fontos, hogy Jézus jelen legyen azok között, akik az Ő nevében jönnek össze¹, ezzel nem várt módon segíti az ökumenizmus fejlődését, és sajátos módon járul hozzá az egyházak teljes közösségéhez. Mert a köztünk lévő Jézus élteti misztikus testét, az egyházat, és ha Ő közöttünk van, akkor ennek a testnek „előbb sejtjei” leszünk.

Ám tudjuk, nincs könnyű dolga annak, aki az egységre törekszik. Jézus, hogy megvalósuljanak szavai: „legyenek mindnyájan egy”², felfedte háttérrel szeretetét mindenki iránt, amikor a kereszten így kiáltott: „Istenem, Istenem, miért hagytál el engem?”³ és egyben kijelölte az egység útját, mivel ebben újra élhetjük és utánozhatjuk Őt. Az elhagyott Jézusnak köszönhetően, akit minden fájdalomban és szakadásban felismerünk és befogadunk, mint egyetlen kincsünket⁴, az egység többé nem utópia. [...]

Hosszú évek alatt egyre jobban kirajzolódott, hogy az ökumenizmushoz a mi jellegzetes hozzájárulásunk: az „élet párbeszéde”. Egészen pontosan Londonban tudatosodott ez bennünk, amikor 1996-ban mozgalmunk több mint ezer tagjával találkoztam... Azt vettem észre, hogy az egyházak között még hiányzó teljes egység ellenére mindaz, ami összekötötte a jelenlévő anglikánokat, katolikusokat, metodistákat, baptistákat, és a szabad egyházak tagjait, erősebb volt a különbözőségüknél. Egyetlen szív, egyetlen lélek voltak az egység evangéliumának hatására, amit együtt éltek: egy darab az élő keresztségéből.

Mivel ismerjük egymást, ugyanazt a lelkeséget éljük, s mivel Jézust hozzuk magunk közé, az ő fényét, a legmeszebbben is értelmet nyer közös keresztségünk. Ez az életmód segíti az élet párbeszédét, mert egyetlen keresztyén népet alkot világi hívőkből, szerzetesekből, papokból, lekipásztörökből, püspökökből.

Az „élet párbeszéde” nem áll szemben azzal a párbeszéddel, amit az egyházi vezetők folytatnak, és nem is helyezi magát egy szintre vele. Építő párbeszéd kíván lenni, melyben minden keresztyén részt vehet. Olyan kovász az ökumenében, mely újraéleszti annak tudatát, hogy mindannyian – hiszen keresztyének és megkereszteltek vagyunk, és kölcsönösen

szerethetjük egymást – hozzájárulhatunk Jézus végrendeletének a megvalósulásához, hogy „Legyenek mindnyájan egy”.

Ismerünk olyan helyeket, ahol a nap huszonnégy órájában látjuk megvalósulni ezt a párbeszédet. Példaképpen említhetem a németországi Ottmaringot, az evangélikus *Bruderschaft*-tal negyven évvel ezelőtt közösen létrehozott ökumenikus települést. Az Angliában működő Egység Központot a Welwyn Garden Cityben, ahol több mint húsz éve anglikánok és katolikusok közösen élnek meg az evangéliumot. A Firenze melletti Loppianót, ahol novemberben nyílik meg a Fokoláre Mozgalom első egyeteme. És még más hasonló településeket a világon. [...]

Örölnék neki, ha mostantól együtt dolgozhatnánk azon, hogyan vigyük előre közös küldetésünket, Jézus végrendeletének megvalósítását, hogy „Legyenek mindnyájan egy.”

Fordította: Tóth Judit

Chiara Lubich

Részletek Chiara Lubich üzenetéből a Liverpool Hope Universitytől kapott teológiai díszdoktori kitüntetés alkalmából (2008. január 25.)

¹ vö. Mt 18,20

² vö. Jn 17,21

³ Mt 27,46

⁴ vö. Zsolt 16,2

A REMÉNY ÚTJA

Teológiai díszdoktori címmel tüntette ki Chiara Lubichot a Liverpool Hope University (Remény Egyetem), mivel életműve jelentős módon hozzájárul a különböző felekezetű keresztények egységéhez és a vallások közötti párbeszédhez.

Több mint negyven éve, hogy a katolikus *Chiara Lubich* a liverpooli anglikán katedrálisban beszélt a megjelentekhez. Naplójában így emlékszik vissza erre a látogatásra:

„Ma délelőtt átutaztunk Liverpoolon. A két székesegyházat – az anglikánt és a még épülőfélben lévő katolikust – a Hope Street, a Remény útja köti össze. Remény tölt el ma is... az egység és a béke jövőjének reménye”.

Az eltelt időszakban számos lehetőség nyílt a megkezdett párbeszéd folytatására. Kiemelkedő esemény mindebben 2008. január ötödike. E napon érkezett a *Liverpool Hope University* tekintélyes személyiségekből álló delegációja az Örök Városba. Elismerésüket hozták Európa kulturális fővárosából Chiara Lubichnak mindazért, amivel hozzájárult Isten Országának építéséhez az egész világon, kihatással sok ezer ember életére. Az egyetem rektora, az anglikán *Pillay* professzor személyesen akarta átadni a díszdoktori címet, ezért kereste fel a Róma közelében fekvő otthonában. Beszédében

ezt mondta többek között: „Egyetemünk Chiara Lubichot azért a hosszú és kitartó munkájáért tünteti ki, amit az egyház életében végez. Békét

CN(3)

és harmóniát visz a társadalomba, különböző felekezetű keresztényeket egyesít az ökumenizmus útján, előmozdítja a vallások közötti párbeszédet és megértést... Ma egy rendkívüli asszonyt ismerünk el, aki korunkban nemcsak vallja a keresztény értékeket, de meg is testesíti. A teológiai díszdoktori cím átadásával egy olyan vezéregyéniséget ismerünk el, aki sosem önmagához irányít

bennünket, hanem az Isten felé vezető utat mutatja. Megköszönjük Chiarának, hogy a hűség kiváló példaképe napjainkban! Kívánom, hogy hozzá hasonlóan sokan teljesítsük készségesen Isten akaratát az egész világon.”

A hivatalos ünnepségre a castelgandolfói Máriapoli Központ nagytermében került sor, melyet a különböző egyházakhoz tartozó jelenlevők

A Canterbury katedrális főesperese, Bernard Pawley fogadja 1977-ben Chiara Lubichot.

LIVERPOOL HOPE UNIVERSITY

A Remény Egyetem Anglia legfiatalabb felsőoktatási intézménye, még ha több mint százötven éve alapították is. 1980-ban két katolikus intézmény, a Notre Dame és a Christ's College, valamint az anglikán St. Katherine's College egyesült, s létrejött ez az egész Európában egyedülnek számító ökumenikus alapítású egyetem. 2005-ben függetlenedett a liverpooli egyetemtől, és felvette a Liverpool Hope University

nevet. Jelszava: *hitben, reményben és szeretetben*. Kapui nyitva állnak a nem katolikus keresztények és a nagy vallások hívői előtt is. Feladatának tekintik, hogy a vallási és a társadalmi harmóniát mozdítsa elő a nevelés, a vallás, a kultúra és a gazdaság életében. Jelenleg több mint 7000 hallgató folytat itt tanulmányokat egész Nagy Britanniából és más országokból.

zsúfolásig megtöltöttek, már ezzel láthatóvá téve Chiara Lubich elköteleződését az egység mellett.

Érthető, hogy Pillay professzorban és a delegáció tagjaiban komoly gondolatok fogalmazódtak meg arra vonatkozóan, hogyan folytathatnák a kapcsolatot. A rektor úr a következőket nyilatkozta egy interjúban: „Már korábban is felfedeztem Chiara írásaiban

az egység értelmét, és hogy a hit nála milyen központi helyet foglal el. Ez a találkozás azt húzta most alá, hogy a Fokoláre lelkesége és a Hope University alap gondolatai egymást erősítik. Ki fogjuk dolgozni az együttműködés menetét egyetemünk és a Sophia Egyetem¹ tanárai és diákjai között. Célunk ezzel, hogy a két intézmény programjai kölcsönösen hozzáférhetővé vál-

janak. Itt egy magával ragadó lehetőségről van szó, valóban!”

A Hope University képviseltetni fogja magát a Sophia Egyetem megnyitásán, mely egyben alkalom lesz arra is, hogy a folyamatban levő együttműködés pontosítása is megtörténjék.

Chiara üzenetet küldött a Liverpool Hope University-nek, melyet 2008. január 23-án olvastak fel egy hivatalos ünnepség keretében. (Lásd az előző oldalon.)

Összeállította: Tóth Judit

Fent: Az egyetem épülete.

Alatta: A díszdoktori diploma átadása Chiara Lubich ott-honában, Rocca di Papában, 2008. január 5-én.

Jobbról balra: az egyetem rektora, Gerald John Pillay professzor, Chiara Lubich, Patricia Kemble és Dr. Graham Donelan, az egyetem titkára.

¹ Amint korábbi szá-munkban már jeleztük, a Fokoláre Mozgalom első egyeteme a Sophia Egyetem Lopianóban nyílik meg 2008 őszén.

FORRADALMAT LÁTTAM

Interjú Gaetano Minutával, akit leginkább Tanino néven ismernek Magyarországon. Írásaival többször találkozhattunk az Új Város lapjain.

Bartus Sándor

Gaetano Minuta elismert műfordító, életrajzíró. Lázár Ervin könyvének, a *Szegény Dzsoni és Ámikának* olaszországi kiadását követően munkásságát nívódíjjal jutalmazták. Az ELTE magyar nyelv és irodalom szakán végzett. Pécsen is emlékeznek rá, ahol olasz nyelvet és irodalmat tanított a Janus Pannonius Egyetemen. Tomka Ferenc *Halálra szántak, mégis élünk!* című művéből megtudjuk, hogy a titkosrendőrség szerint Gaetano Minutát Chiara Lubich, a Fokoláre Mozgalom alapítója küldte Magyarországra, hogy a születőben lévő mozgalomnak támasza legyen. Jelenleg Szlovákiában él, és az olasz Città Nuova folyóirat munkatársa.

Magyarország milyen helyet foglal el az életedben?

Harminchárom évesen érkeztem Magyarországra, és tizenhat évet éltem itt. Fontos időszak ez egy ember életében. Talán emiatt is egyre értékesebbnek tűnik számomra mindaz, amit itt átéltem.

Az első benyomások?

1979 végén, miután mások sikertelenül próbálkoztak, Chiara Lubich engem kért meg, hogy menjek el Budapestre megalapítani a fokolárt. Akkoriban nehéz volt bejutni az országba. Kihasználva a húsvéti szünetet, 1980-ban egy hónapra szabadságot kértem, hogy felvegyem a kapcsolatot magyar kollégákkal, és összeállítsak egy kutatási programot a gyermekirodalom szakterületén. Budapestre 1980. április 4-én érkeztem, éppen nagypénteken. Nem ismertem Magyarország történelmét, így nekem nem mondott semmit a mindenütt kiplakátolt felirat: „Éljen április 4!”, de nem hagyott közömbösen. Bátorító jelnek vettem, hogy szívesen látnak. Ugyanaz év októberében már

a külügyminisztérium tanulmányi ösztöndíjasaként érkeztem Budapestre. A szerény ösztöndíjon kívül kaptam egy szobát egy családnál, egy pártfogót a gyermekirodalomban végzett kutatásaimhoz a híres műfordító, Majtényi Zoltán személyében, és tanulhattam magyarul. Fogalmam sem volt, hol kezdjem. Az eseményeken keresztül fedeztem fel, hogy semmi sem történik véletlenül, és ahogy Mécs László írja: „a véletlen mögött Isten mosolyog”. Ebben a fénnel teli mondatban lehetne összefoglalni mindazt a csodálatot, ami a Magyarországon töltött tizenhat évemet kísérte: Isten végtelen, folytonos mosolya. Így kezdődött életem nagy fejezete.

Túlnyomórészt a fővárosban laktam. A házak falán még látszottak az ötvenhatos forradalom nyomai, de a falakon kívül sokkal feltűnőbbek voltak az emberek szívében maradt sérülések. Késérő kiábrándulás, mély megaláztatás – és ami ijesztő volt – gyanakvás élt bennük mindennel és mindenkivel szemben. Ideológiának még csak az árnyékát sem láttam, csak bürokráciát, és a hatalmat néhányak kezében.

Életed nagy fejezete kezdődött, mondtad.

Pontosan! Magyarország nagy események tanúja. Ha életemet magnak tekintem, találkozni a Fokoláre Mozgalommal olyan volt, mint amikor megtalálsz a földet, amelyben a mag elhal, és termést hoz. Magyarországra kerülve ott kellett hagynom azt a dinamikus társasági életet, amelyben addig mozogtam, és el kellett vágnom korábbi kapcsolataimat. Ez remek körülményeket teremtett, hogy megláthassam azt a belső dinamikát, melyből közösség születik, és jobban megértsem a Fokoláre Mozgalom célját, melynek küldetése, hogy a kapcsolatok gyökereire hasson, és megteremtse a feltevéleit, hogy az emberek közötti kapcsolatok alakuljanak, fejlődjenek, és azok építőek legyenek, hogy újra helyreálljon és megszilárduljon az egység.

Láttam egy fordulást *in statu nascendi*, születése pillanatában. Ízelítő volt ez a Szentlélekből, aki egy híres szerzetesköltő szerint olyan „szél, mely felveri a port”.

Amikor 1980 októberében indulni készültem, Chiara küldött egy ajándékot „A budapesti fokolárnak.” Aki átadta, azt mondta: „Csodákat fogsz látni!” Bennem úgy csapódtak le ezek a szavak, hogy „meglátod, a lélek felkavarja a port, s a lehetetlen is lehetőséggé válik”. Az ajándék egy teáskanna volt fehér kerámiából, kis állvánnyal, ami alatt melegíteni lehet a teát, hogy ki ne hűljön. Leraktam a padlóra a Citadellához közeli Somlói utcai lakásban, mely az első férfi fokolárnak adott otthont. A friss lakk fénylett, szaga betöltötte a lakást. Teljesen üres volt. Teljesen. Csak az ajándék volt ott, ezzel a felirattal. Vizsolyi Lacival bútoroztuk be fokolárunkat darabról darabra, Tóth Palkó, Fialovszky Béla, Erhardt Gyula, Körmendy Imre családjának segítségével, és azokkal a fiatalokkal, akik időnként Lacinál laktak.

Közben a lányok is megkezdtek életüket a női fokolárban, Tóth Ilona kis lakásában, Budakeszin.

Mi ez a belső dinamika, amit szintén megemlíttél?

Láttam, ahogy a családokból, fiatalokból, gyerekekből

álló első csoport önmagától közösségé vált, pontosan úgy, ahogy Chiara mondja: „Semmi sem rendezettebb annál, mint amit a szeretet rendez el, és semmi sem szabadabb annál, amit a szeretet egyesít.”

A mozgalmon kívül mivel foglalkoztál?

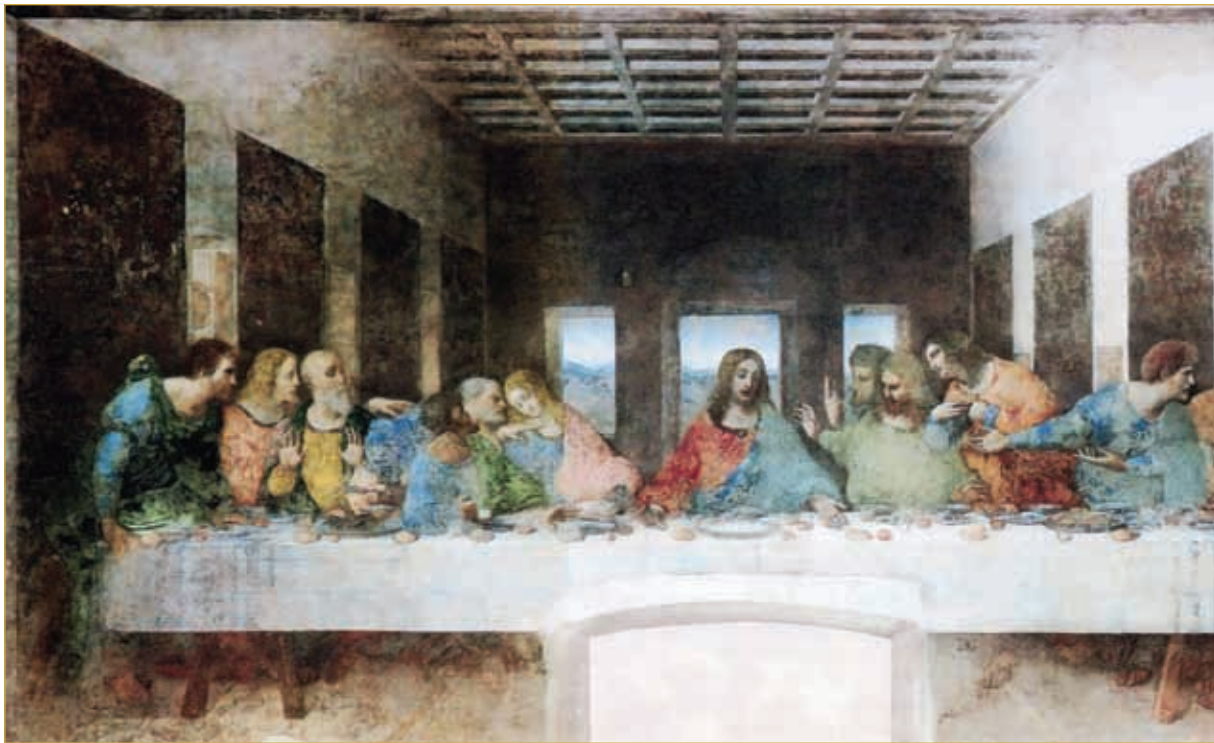
Beiratkoztam az ELTE magyar nyelv és irodalom szakára. Időközben elkezdtem ismerkedni a gyermekirodalommal. Megszülettek az első műfordításaim, az első publikációim. Aztán jött a nívódíj, és ennek köszönhetően jóval szélesebb körben ismertté válhattam. Majd meghívtak tanítani Pécsre a Janus Pannonius Egyetemre. Összebarátkoztam Lázár Ervinnel, akinek nagyon megérintett a *Szegény Dzsoni és Árnika* című meséje.

Ma Szlovákiában élsz, Pozsonyban...

Sejtem, hová akarsz kilyukadni. Sajnos, a két nemzet kapcsolata nem éppen felhőtlen. Néhány hete Kassán mégis nagy sikere volt annak a kulturális estnek, amit a Fokoláre Mozgalom, a Rózsahégyi Katolikus Egyetem és a Kassai Magyar Katolikus Pasztorációs Központ szervezett. Käfer István professzor felvázolta a problémát a két ország keresztény múltjának szemszögéből, és erőteljes szavakkal szólt arról az értékmentő és értékteremtő miszsióról, amit Szlovákiának és Magyarországnak együtt kell folytatnia. Csakugyan olyan emberekre van szükség, akik vissza tudnak nyúlni a gyökökhez, hogy emberibb jövőt építsenek. ■

Az *Utolsó vacsora* képe (Milano, 1495-1498), ahogy a restaurálás után ma élénk táru.

Az apostolok balról jobbra: Bertalan, Jakab, Alfeus fia, András, Júdás, Péter, János, Krisztus, Tamás, az idősebb Jakab, Fülöp, Máté, Tádé és Simon.

AZ UTOLSÓ VACSORA

A korai reneszánsz mélyen keresztény világában a művészek szorosan kötődtek koruk szellemiségéhez. Ebből az időszakból nyerünk bepillantást az egyik leghíresebb klasszikus húsvéti kép rejtelseibe.

Leonardo da Vinci 1495-ben fogott hozzá az utolsó vacsora megfestéséhez. Igen viszontagságos a története a milánói *Santa Maria delle Grazie* kolostor ebédlőjét díszítő fal-festménynek. Szét akarták fűrészelni, hogy Franciaországba vigyék, többször átfestették és lemosták, majd az ebédlő istállóként szolgált Napóleon megszálló serege alatt, 1943-

ban pedig csodával határos módon menekült meg egy bombázáskor. Az igazat megvallva, első megpróbáltatásai a mester kísérletező természetével kezdődtek.

Az egyiptomi piramisok freskói tanúsítják, hogy a falképek több ezer évig képesek megőrizni eredeti frissességüket. A jól bevált hagyományos technika gyorsaságot és határozott színeket igényel. Leonardo azonban nem tudott ellenállni a kísértésnek, és a falon is elő akarta varázsolni a táblaképek finom árnyalatait. A színárnyalatok gazdag skáláját és a sajátos szín-effektusokat úgy érte el, hogy

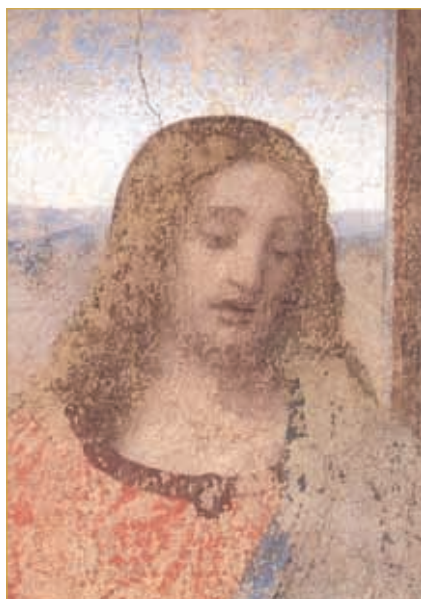
olajfestéket használt, ami lehetővé tette a kép állandó és aprólékos fejlesztését. A megrendelő állandó sürgetése ellenére a 4,60 x 8,80 méteres falfestmény négy évig(!) készült. Az eredmény lenyűgöző volt, de ami először sikeres újításnak tűnt, arról hamarosan kiderült, hogy a képnek kárára lett. Ennek első jelei már húsz év elteltével

jelentkeztek, és alig múlt el fél évszázad, az olasz reneszánsz festészet híres krónikása, *Giorgio Vasari* már csak egy „elkápráztató foltról” számolhatott be.

Hétszer igyekeztek restaurálni, olykor csak a kárt növelve. A huszadik század tudományára, fejlett technikájára és huszonegy év kitartó munkájára volt szükség, hogy a festményt sikerüljön megtisztítani a ráarakódott szennyeződésektől és a későbbi beavatkozások festékrétegeitől. 1999 óta újra bárki beléphet az Utolsó vacsora termébe, huszonöt fős csoportokban, de csak negyed órára – a további rongálódás megelőzése érdekében.

A figyelmet azonnal a központi helyet elfoglaló Krisztus alakja hívja fel magára, élénk vörös és kék színű ruhájában. Jézus arckifejezése az éppen kimondott szavak rendkívüliségéről árulkodik. Mozdulatlanágával szöges

ellentétben áll az apostolok hármas csoportjainak (talán a Szentháromságra utal?) lendületes hullámozása jobbra és balra. A „lelkükben megindult” tanítványok, akiknek öltözete a halvány rózsaszíntől a kék legkülönbözőbb árnyalatain át, méregzöld, intenzív sárga és ibolyaszínben pompázik, a legváltozatosabb gesztusokkal juttatják kifejezésre megdöbbenésüket. A pillanat inkább a csoda hírüladása, mintsem a tragikus árulása. Ha Krisztus mégsem Júdás árulását jelenti be, akkor talán az első eucharisztikus áldozat bemutatását látjuk? Lenyűgöző a megterített asztal, a kék madármintás ragyogó fehér abrosz, a kenyér és a haldarabok, a borospohár, a tányérok... Az olasz művészettörténet első nagy csendélete nem egyszerű mester-munka, annál sokkal több. Az apostolok ruhájának színei a fémedények csillogásában tükröződnek vissza. A vizeskancsó csillogó áttetszőségét itt tanul-ta meg *Caravaggio*. A félárnyékban lévő arcok finom tónusai, például Tádé vagy az idősebb

Jakab esetében, elárulja, ki volt *Giorgione* és a velenceiek, valamint *Coreggio* mestere.

A háttér három ablaknyílásán beömlő fény összeköti a jelenet szereplőit, élénkséget ad a színeknek, élettel tölti be az árnyékokat, s átjárja az egész helyiséget, különösen Krisztus alakját. Ezzel egyidejűleg az ablakokon át messzi távlatok nyílnak, mintha nem is este, inkább hajnal lenne.

Gianfranco Ravasi, a híres olasz biblikus és *Carlo Bertelli* művészettörténész meggyőződése szerint is a jelenet nem Júdás árulásának, hanem az Eucharisztiaalapításának pillanatát mutatja be: „Ez az én testem... ez az én vérem”. A kitárt karok, a kezek „konszekráló” tartása, az apostolok megdöbbenése, csodálkozása, kétkedése és hite, a freskóval átellenes oldalon megfestett Keresztrefeszítés, valamint Krisztus keresztbe tett lábai az asztal alatt – akkor is, ha ma ezt nem láthatjuk már – megerősíteni látszanak ezt a feltételezést. Magával ragadó ez a meghittebb, bensőségebb értelmezés, még ha nem is mindenki osztozik benne. Leonardónál azonban minden lehetséges, még az is, hogy egyidejűleg akarta ábrázolni az oly gazdag utolsó vacsora különböző pillanatait: az árulást, a közeledő halált, az Eucharisztia alapítását, a búcsút, a felsőbb akaratra történő ráhagyatkozást.

A művészet amennyire képes lenyűgözni, legalább annyira titok marad előttünk. Talán Leonardo műve is felfoghatatlan marad, mint mindaz, ami természetfeletti.

Mario Dal Bello –
Vizsolyi László

Új tudatosságra van szükség a házaspárok részéről, hogy megfelelő megoldásokat találjanak szülői hivatásuk kibontakoztatására.

JÓ APÁK, JOBBI FÉRJEK

Tóth Pál

„**M**ondhattok bármit gyermekeiteknek, úgyis azt fogják tenni, amit tőletek látnak” – figyelmezteti a szülőket a neves etológus, *Csányi Vilmos*. A közhiedelemmel ellentétben a felnövekvő gyermek fejlődése szempontjából nem annyira a vele egykorúak csapatában eltöltött idő számít, hanem első sorban a felnőttek társasága. Ha a gyermek szabadon részt vehet a felnőttek életében, akkor az értékek és a követendő magatartásminták átadása szinte észrevétlenül zajlik.

A törzsi társadalmakban ma is ez a természetes. Az egyik antropológus megfigyelései között szerepel például a következő epizód. „Egy busman férfi nyílhegyet kalapál. Munkája közben odamegy hozzá egy éppen totyogó gyermek és ujját a nyílhegyre helyezi. A férfi nem löki le a gyermek kezét, nem szól rá, nem sóhajt fel, hanem türelmesen vár addig, amíg a gyermek elhúzza a kezét, akkor kalapál tovább. A következő ütésnél a gyermek megint odatette az ujját, megint türelmes várakozás, és ez így ment a megfigyelés szerint teljes negyven percen keresztül.”

Ugye milyen távolinak és idillinek tűnik ez a kép? Hol van az apáknak lehetősége ma, hogy ennyi időt „veszttegesse” el ilyen türelemjátékra?

Ehelyett inkább megmagyarázzák a gyermeknek, hogy vigyázzon az ujjára, és hogy nem szabad odatenni... Alapjában véve természetesen nincs semmi baj azzal, ha gyermekeinknek megtanítjuk az élethez fontos viselkedési szabályokat. Csányi viszont felhívja a figyelmet, hogy az iparosodott országokban, különösen a városi életben egyre kevesebb idő jut

arra, hogy a gyerekek a felnőttek tevékenységeiben részt vegyenek. „A szocializáció – írja – teljes értékűen csak és kizárólag egy zárt, egymásban bízó, egymásért élő közösségben valósulhat meg.” Itt a tanulás a felnőttektől élményszerű, mindennapos dolog. Ha ma sok fegyelmezési problémánk van gyermekeinkkel, az annak köszönhető, hogy viselkedési

minták helyett viselkedési szabályokat adunk nekik.

Újabban egyre inkább teret hódít az a felismerés, hogy a szülőknek, és különösen az apáknak több időt kellene tölteniük gyermekeikkel. A családi nevelés a gyermekekkel otthon maradó anyukák feladatává lett, sok családban az apuka csak a fektetésre érkezik haza, és valamivel több időt csak a hétvégeken tölt el gyermekeivel. Hogy apa mit dolgozik, azt a gyermek legfeljebb elmondásból ismeri.

Az ideális természetesen az, amikor mindkét szülő aktívan részt vesz a nevelésben. Éppen a különbözőségük miatt fontos, hogy érvényesüljön mindkettőjük hatása. Napjainkban mégis több szót kell vesztegetnünk az apákra. Nem túlzás azt mondani, hogy a gyermekek életében a nők jelenléte a domináló, és ezt különösen a fiúk, de a lányok is megszenvedik. Az óvodában és az iskolában elsősorban azokat a készségeket jutalmazták, melyek a lányokra jellemzőek: az odafigyelést, a szóbeli kifejezést, a kezűgyességet, a szép külalakot. A fiúkból felszabaduló energia nem kap elég kibontakozási teret, és a megfelelő férfias magatartásminták híján rohangálásban, verekezésben, „hülyéskedésben” ölt testet. Gyakran halljuk a „Ne rohangálj!”, „Ne verekedj!” felszólítást, de a tiltáson túl kevés segítséget kapnak ahhoz a fiúk, hogy a bennük duzzadó impulzusokat hogyan alakíthatják át pozitív, alkotó energiává. Szöveget beverni, deszkát fűrészelni, rétet kaszálni, gólt lőni, sziklát mászni kell, és utána összeesni a fáradtságtól, vízhányog tenyeret borogatni, és mesélni mindenkinek, anyának, nagy-

apának, nagymamának, testvéreknek, hogy mi történt.

Előfordul, hogy az apák maradnak otthon gyermekgondozási szabadságon. A kutatók megállapították, hogy különösen a nagyobbacska gyerekek díjazták, ha apjukkal lehetnek napközben, mert ők több önállóságot biztosítanak, és kevésbé ellenőrzik őket. Maguk az apák is nyertesei ennek a megoldásnak, mert a gyerekekkel eltöltött időben jobban megtanulnak kommunikálni, a mások bajával törődni. Legtöbb férfi a gyermekeivel kapcsolatban érti meg, hogy nem lehet mindent racionális stratégiákkal megoldani, és felfedezi az érzelmek, az empátia fontosságát az emberi kapcsolatokban. A kutatók kimutatták, hogy a jó apák jobb férjek is egyben.

Ez az új tudatosság egyáltalán nem teremt könnyű helyzetet sok család számára. Amilyen könnyű belátni, hogy szükség van az apára a családban, annyira nehéz megteremteni a feltételeit annak, hogy az apák több intenzív időt töltsenek gyermekeikkel. Nagy szerepet kap ebben a házaspár intim kommunikációja. A szülők ebben a mély, egymásra figyelő beszélgetésben megérthetik, hogy családjuk számára mi lehet a megoldás, hol találhatják meg azt a minőségi időt, ahol az apának is megfelelő szerep jut a gyermekeivel kapcsolatban. Az is fontos, hogy az apaság és a férfias magatartásminták önmagában fontos kérdését ne kezeljük úgy, mint ha ezen állna és bukna a családi nevelés sikere. Gyermekeinknek a legfontosabb, hogy lássák, tapasztalják: a szüleik szeretik egymást. Ott, ahol igazi, tartós

kölcsönös szeretet van férj és feleség között, az anyák egyre inkább képesek távol levő férjüket is megjeleníteni gyermekeik számára. Mert a hétköznapi szituációkban egyre kevésbé csak saját elképzelésük szerint reagálnak gyermekeik viselkedésére; érvényesítik azt is, amit magukévá tettek a férjükkel beszélgetve. Hasonló mondható el a férfiakról is, ha feleségük távollétében a nap egy részét ők töltik el gyermekeikkel.

Az utóbbi évtizedekben a családok társadalmi környezete jelentősen megváltozott, és sok olyan negatív hatás éri őket, amely erősen veszélyezteti a család egységét és jó működését. Új tudatosságra van tehát szükség a házaspár részéről, hogy megfelelő megoldásokat találjanak szülői hivatásuk kibontakoztatására. Sokat segíthetnek egymásnak azok a családi közösségek, ahol kiértékelik a tapasztalatokat, amiket egy-egy család szerzett ezen a téren. ■

A DOBÓKOCKA GYÓGYÍT

„Az emberek gyakran csak akkor kezdenek foglalkozni a párkapcsolatukkal, a családi helyzetükkel, csak akkor kérnek segítséget, amikor már komoly problémáik vannak.”

Harminckét éve dolgozom a szociális szakmában, jelenleg családgondozó vagyok egy gyermekjóléti szolgálatban. Itt találkozom a nehézségekkel, amikkel a családok küzdenek, de általában olyankor, amikor már nagyon elromlottak a dolgok. Az emberek gyakran csak akkor kezdenek a párkapcsolatukkal, a családi helyzetükkel

foglalkozni vagy segítséget kérni, amikor már komoly problémáik vannak. **C h i a r a L u b i c h** gondolatai, amiket többször olvastam, arra indítottak, hogy egy

csoportot hozzunk létre azokból a szülőkből, akik harmonikusabb életre vágnak, akik a gyereknevelés, a gazdaság, a munka világának sokféle szorításában szeretnének jobb feleségek, férjek, szülők lenni, akik szeretnék egy kicsit boldogabban élni az életüket. Próbáltuk azt is elérni, hogy találkozásaink kapcsán kinyissuk őket más családokra, a társadalomra, hogy tudatosítsuk értékeiket, és elindítsuk

a párbeszédet közöttük. Nagyon szép kapcsolat alakult ki ott, ami azt is jelentette, hogy ezek a felnőtt emberek hajlandók voltak játszani. Mindjárt az elején, a beszélgetések után elkészítettük a szeretet dobókockát.¹ Az ehhez fűződő tapasztalatok kísérték végig azt a fél évet. Emlékszem, valaki elmesélte, hogy amikor férje hazajön, mindent abbahagy, elé megy és üdvözlí. Következő alkalommal egy másik asszony mesélte, hogy eszébe jutott ez, és ő is így tett. Férje meglepődött, és nagyon örült. Ezen felbátorodva, másnap reggel, amikor dolgozni ment, ismét megtette és kikísérte. Férje meglepődött és megölelték egymást, ami már évek óta nem fordult elő közöttük. Amikor a gyerekek ezt meglátták, odarohantak, és belebújtak a szülők ölelésébe. Az egyik férfi arról beszélt, ami állandó veszekedés tárgya a családban, hogy lefekvés előtt felesége még fog egy adag ruhát, berakja a mosógépbe, és kimos este tizenegy körül. Most nem szólt semmit. Megvárta, amíg kimos a gép, és kiteregetett. És bár másnap nem dicsérte meg a felesége, mégis nagyon boldog volt.

Ezeket a hatásokat megtapasztalva rácsodálkoztam, hogy ha a dobókockát elkezdjük élni, az gyógyítja a lelkeket, a kapcsolatokat. Párbeszédet szül, begyógyítja a sebeket.

Egyik alkalommal Isten elé álltam én is, hirtelen rádöbbenve, hogy igazából soha nem tudtam szembenézni azzal, hogy cukorbeteg vagyok, magas a vérnyomásom, rosszak az ereim, púposodom, rosszul hallok és egyebek. Azt hiszem, úgy tekintettem minderre, mint amit el kell viselni. Ekkor azt mondtam Jézusnak: ezek a Te ajándékaid számomra, szeretetből készítetted nekem. A Te arcodat akarom látni bennük, mindig a Te jelenlétedet. S azóta minden reggel és minden fájdalmas helyzetben, ami a fizikai korlátaimból adódik, újra köszönetet mondok Jézusnak mindazért, amivel megajándékozott. Aztán láttam, hogy nemcsak erről van szó, hanem sok olyan helyzet van még, amiben nem ismertem fel az arcát. Az emberi kapcsolataimban például, amik nem működnek. Újra elhatároztam, hogy Őt akarom szeretni és látni azokban az emberekben, akikkel nekem nehéz, aztán azokban, akiknek velem nehéz vagy azokban, akiknek igazán csak igaza van velem szemben. Láttam sokszor kudarcaimat, hogy ki vagyok, és hogy Isten kezében mi lehetnék. Ez segített tovább, hogy azt mondjam: Igen, Jézus, itt vagyok, és most nem akarom elszalasztani az alkalmat. Szeretnék ebben a pillanatban is újrakezdeni a Te szeretettedből.

Sudár Zsuzsa

Sudár Balázs

¹ Lapunkban többször esett szó a szeretet dobókockáról, melynek hat oldalán az evangéliumi szeretet egy-egy jellemzője olvasható, amit tettekre válhattunk.

Olvasóink leveleiből adunk közre részleteket ezen az oldalon, szándékunk szerint rendszeresen. Várjuk továbbra is az észrevételeket, saját gondolatokat, véleményeket!

VÁLASZUNK A GLOBALIZÁCIÓRA

Múltkor végiggondoltam, hogy saját szakterületemen (mezőgazdaság és vidékfejlesztés) mit jelent a globalizáció. Nem tagadom, rögtön negatív képek villantak fel, de azt követően inkább az útkeresés, a cselekvés iránya sarkallt gondolkozásra.

Ma az élelmiszergazdaságra tökéletesen érvényes a globalizált gazdaság minden jellemzője. Az élelmiszer egyelőre sokszereplős piacon cserél gazdát, azaz kicsit leegyszerűsítve: az eladók árelfogadó és nem áralakító pozícióban vannak. Nagy tömegben előállítható, tárolása, tartósítása, szállítása kiforrott, tehát a világ bármelyik pontjáról bármely más pontjára elfogadható idő alatt, viszonylag kis költséggel eljuttatható. Mivel az ember egyik legősibb, tudatos gazdasági tevékenysége, és mivel már elég kis tőkebefektetéssel és szaktudással is elkezdhető, rendkívül sokan végzik, főleg a szegény, vagy fejlődő országokban.

Itt mindjárt felvetődik két alapkérdés: mi van a kis gazdasági potenciállal rendelkező, gyakran elszigetelt paraszti tömegekkel, meg a gazdag és szegény országok ellentétével. Az első esetben a kis családi gazdaságok gyakran nem felelnek meg a méretgazdaságossági szempontoknak, és ezért – ha az agrárpolitika nem siet segítségükre – a koncentrálnódó nagybirtokok

tönkreteszik őket. A második esetben azt látjuk, hogy a szegény országok legjelentősebb nemzetgazdasági kibocsátása mezőgazdasági termékekből áll, amit azonban az adott ország kormánya nem képes támogatni, viszont azok az országok, amelyekbe exportálhatnának, és ahol az ottani árszínvonal miatt tisztességes bevételre számíthatnának, akadályokat gördítenek eléjük. Elsősorban az Európai Unió és az USA folytat masszív protekcionista agrárpolitikát, amivel saját termelőit próbálja védeni.

Ebben a globalizált élelmiszer gazdaságban mind a szegényebb, mind a gazdagabb országok kiscgazdálkodói kiszolgáltatottnak érzik magukat. Ne feledjük: a támogatás egyfajta tőkejuttatás, a tőkéről pedig tudjuk, hogy „odamegy, ahol a legtöbb van belőle”, vagyis a nagy gazdaságok tudják igazán kihasználni. Két adattal szeretném érzékeltetni ezt a folyamatot. Volt olyan év, amikor II. Erzsébet, Nagy-Britannia koronás fője évi 220 000 font (közel 100 000 000 Ft) agrártámogatásban részesült. Az Európai Közösséget alapító hat tagállamban (Belgium, Franciaország, Hollandia, Luxemburg, Németország, Olaszország)

a hatvanas évek végén a lakosság 35%-a dolgozott a mezőgazdaságban, ma ez az érték a 3%-ot sem éri el, pedig magyar szemmel nézve hihetetlen összegeket fizettek ki mezőgazdasági támogatásra.

Ha összegezni akarnánk mindezt, nem túl biztató jövőkép rajzolódik ki előttünk. Ám a fogyasztók helyzete sem rózsás. A növekvő verseny a minőség rovására megy, az élelmiszeripar egyre több olyan adalékanyagot használ, ami egészségünkre káros, egyre több élelmiszerbotrány üti fel a fejét.

Hogyan válaszoljunk ezekre, a kihívásokra? Az egyén szintjén nehéz, sőt lehetetlen globális problémákra választ adni. Szerintem jó útmutatást ad az a híressé vált jelmondat, mely így hangzik: „Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan!” Saját környezetünkben tehetünk olyan lépéseket, amelyek válasznak ezekre a kihívásokra. Mindezekelőtt azonban világosan kell látni: valamiért akarok tenni és nem valami ellen. Ez ugyanis a döntéseim minőségét fogja növelni.

A magam részéről igyekszem magyar élelmiszert vásárolni, sőt, ha lehet, helyben, a piacon, a termelői soron. Ezzel az a jövedelem, ami a térségben keletkezett, nem vándorol ki, hanem az ott élők boldogulásához járul hozzá. Ezt a tudatosságot a közösségnek is el kellene sajátítania. Itt elérkeztünk szerintem a globalizációra, mint kihívásra adható legjobb válaszhoz: „Fokozódó külső nyomásra a legjobb válasz a fokozódó belső összefogás.”

Szabó Zoltán

I believe in Unity
We want a chance for us to see
A place where love is all around
A world that's free

CN(2)

Soós Rita

ÚJ SZEMMEL A GLOBALIZÁCIÓRÓL (6)

Vajon mitől függ, hogy nagy horderejű vállalkozások történelmi zsákutcába toroklanak-e, vagy épp ellenkezőleg: az emberiség jobb jövőjének előkészítését szolgálják? Néhány etikai megfontolás.

Valószínűleg jogos azok aggodalma, akik állítják, hogy jelenlegi sza-

mi lehet a kiindulópontja az ember alapvető vágyának, hogy az egész emberiség békében éljen, mi több, egy családot alkosson?

Kulturális háttértől és vallási meggyőződéstől függetlenül minden világ-vallásban megtaláljuk az *arany szabályt*, annak pozitív illetve negatív megfogalmazását. Tedd azt, amit szeretnél, hogy veled tegyenek! Ne

tedd, amit nem szeretnél, hogy veled tegyenek. Azt hiszem, ez önmagába véve sem kevés!

Kicsit mélyebbre ásva a különböző vallások tanaiban rendkívül sok bölcsességet találunk, ami az emberiséget egy élhetőbb globalizáció felé

irányítaná, ha követői mind komolyan vennék.

Például a buddhista tanok egyik alappillére a tisztességes megélhetést állítja a követői elé. Az ember szent kötelessége, hogy hitéhez szabja a vágyait és cselekedeteit. A buddhista közgazdaságtanban megtalálható bölcsesség nagy hatást gyakorolt az európaiak ökológiai szemléletére is az elmúlt két évtizedben. A munka szerepét egészen másképpen fogalmazza meg, szemben az Európában és Amerikában honos *mainstream* (főáramú) közgazdaságtannal, mely a munkát szükséges rossznak tartja: úgy gondolja, hogy végzése során a dolgozó ember feláldoz-

kaszában a globalizáció cseppet sem vonzó, és sokkal nagyobb az esélye a kultúrák közötti összecsapásnak, mint a békés együttélésnek. A nemzetközi szervezeteket gyakran éri vád, hogy képtelenek végrehajtani a rájuk bízott feladatokat. Mégis

za szabadidejét és kényelmét, ezért kárpótlást, munkabért kér. A buddhizmus ezzel szemben azt vallja: a munka teszi lehetővé, hogy az ember fejleszse és alkalmazza képességeit, valamint segíti legyőzni önzését, amikor más emberekkel a közös feladat megoldásán dolgozik. Nem a javak megsokszorozásában látja a civilizáció lényegét, hanem az emberi jellem megtisztításában.

A zsidó vallás elismeri minden ember jogát és érdemét, hogy munkájával fizikai és anyagi jólétét biztosítsa, azzal a feltétellel, hogy a törvény és az etika korlátain belül teszi. Számukra a pénz és anyagi jólét nem valamiféle szükséges rossz, hanem olyan eszköz, amely által az emberek változtatni tudnak a világon. A *Talmud* szerint az összes parancsolat közül az adakozás a legfontosabb, mert kifejezi az ember célját, vagyis a fizikai világ felemelését egy magasabb szellemi szintre. A zsidó jogban az emberi méltóság tiszteletben tartása alaperkölcsei érték, s ezt a nyugati világ fogyasztói sem rúghatják fel. Mindezek mellett a természetvédelmi szempontokat is szem előtt tartja. Ezt legjobban az a *midrás* (tanítás) fejezi ki, ami a következőket tanítja: „Miután Isten körbevezette Ádámot az Édenkertben, így fordult hozzá... Mindent, amit teremtettem, neked teremtettem. Figyelj rá oda, hogy ne rombold és ne pusztítsd el világomat, mert ha már elpusztítottad, nem lesz aki helyreállítsa utánad.”

A kereszténység a földi javak egyetemes rendeltetését az ószövetségi Teremtés könyve alapján értelmezi, vagyis az ember az általa

használt javakat nem tekintheti kizárólag sajátjának, hanem közöseknek. *XIII. Leo pápa* nem tört pálcat a magántulajdon felett, de rámutatott, hogy a javak birtoklása nem abszolút jog, megvannak a korlátai. Az ember a rajta kívül álló dolgokat csak úgy birtokolhatja, hogy azok másoknak is a hasznára legyenek. *XVI. Benedek pápa* a mértékletességre hívta fel a figyelmet. Ma már teljesen nyilvánvaló, hogy csak józan életstílussal, a javak egyenlő elosztásával lehet igazságos és fenntartható rendet megvalósítani. A józanságon nem valamiféle aszketikus eszközt ért, hanem az emberiség üdvösségének és túlélésének a konkrét eszközét. Vagy sikerül kézbe vennünk az irányítást: a polgárok magatartását és a politikai irányvonalakat meghatározva, vagy szabad teret engedünk a végsőkéig éleződő versenynek, hogy a piac uraljon mindent. Ezen kívül van még egy nagyon komoly kihívás, amire az egyház régóta figyelmeztet: a természettudományok fejlődéséhez képest az etika egyre inkább lépéshátrányba kerül, amit súlyosbít ráadásul az etikai relativizmus. Ez utóbbi jelenség a globalizáció velejárója, hiszen az információáramlás

nem csupán a tudományos eredményeknek, a híreknek jelenti gyorsabb elterjedését, hanem a különböző eszmei áramlatokét is. Mégsem törvényszerű, hogy egyikünk meggyőződése gyengítse a másikat. Chiara Lubich tapasztalata a különböző gondolkodású és kultúrájú emberekkel éppen arra világít rá, hogy a párbeszéd egymás gazdagodását is szolgálhatja anélkül, hogy bármelyik félnek fel kellene adnia saját meggyőződését. Sőt! Az igazi meghallgatás és gondolatközlés, ha szeretet mozgatja, akár a másik ember megerősödését is szolgálhatja saját hitében. Az egység lelkesége mindig is a dialógusra törekedett, nem a másik ember „megtérítésére”, a közös kapcsolódási pontok keresésében látja annak hatékony eszközét, és a szeretetből történő eggyé válásban.

Mit tehet a három vallás, hogy a globalizáció ne csupán keserű tapasztalat legyen? Azt gondolom, külön-külön is, de együtt még nagyobb a szerepük abban, hogy az emberiség ne *új Babilont* építsen magának, aminek a végeredménye történelmi zsákutca, hanem az egyesült világ megvalósulását készítse elő, hogy „*Legyenek mindnyájan egy!*” ■

PUTYIN ÉS A STABILITÁS

„A világnak alig van fogalma Oroszországról.”

Vizsolyi László

„Nem bűnös, de a börtönben nagyobb az esélye, hogy tovább él” – mondja a gyilkossággal vádolt csecsen fiatalemberről az esküdtszék elnöke, és elítélését indítványozza. *Nyikita Mihalkov* Cannes-i díjas filmjében a mai orosz társadalomnak állít tükröt. A rendező közismert művészcsaládból származik. Édesapja a szovjet himnusz szövegírója (és későbbi orosz változatának is szerzője), ő maga parlamenti képviselő. *Vlagyimir Putyin* ötvenötödik születésnapjára készített televíziós köszöntője éles kritikát váltott ki, de még inkább az elnöknek szóló levele, amit három közéleti személyiséggel közösen írt. Ebben hatvanötezer művész nevében(!) így fogalmaz: „Számunkra létfontosságú, hogy Ön 2008 után is folytassa bevált és gyümölcsöző tevékenységét, amely lehetővé teszi a stabilitást és a hazai kultúra felvirágzását biztosító állami politika fenntartását”.

„A világnak alig van fogalma Oroszországról.” A Nyugat bírálóival szemben a *Real Russia Project* a Kreml oldaláról mutatja be a mai Oroszországot.

Az emberi jogok megsértésével vádaskodók figyelmét felhívja „a történelmileg alacsony hatékonyságú jogrendszere” és „a kormányzás minden szintjén jellemző korrupcióra”. A kormányzóválasztás megszüntetése, azaz a hatalom központosítása e helyzet orvoslását célozta. A jelentés szerint a kormányzók ugyanis „durván visszaéltek hatalmukkal”. A Kreml igyekszik rendet teremteni a hadseregben is, ahol „tömegesen jellemző a brutális bánásmód” (innen származik a világon számon tartott gyermekpornográfia 50-75 százaléka). Azokat pedig, akik bírálják a „rágalmazásról” szóló új törvény miatt, azzal igyekszik lefegyverezni, hogy a totalitarizmus veszélye nem a társadalom csúcsán lévők részéről fenyeget, hanem ellenkezőleg, épp alulról.

A jelentés idéz a *Carnegie Alapítvány* Putyinról szóló cikkéből, ami 2004-ben a *Financial Times*-ban jelent meg: „Minden ellenfelét legyőzte. Legyőzte a független médiát, az oligarchákat, a regionális kormányzókat, a kommunistákat, a liberális pártokat, magát a parlamentet, sőt, még a kormányapparátust is. Mindazt a

hatalmat, amit korábban ezek birtokoltak, Putyin KGB-s barátai szereztek meg...” A válszadó, miután megjegyzi, hogy a KGB már a nyolcvanas évek elején teljesen átalakult, 1991-ben pedig meg is szűnt, aláhúzza, hogy az „mindig híres volt a legkiválóbb képességgű, tette kész fiatalok felkutatásában és alkalmazásában.”

Annak idején a súlyosan beteg *Jelcin* elnök felismerte az akkor még ismeretlen *Vlagyimir Putyin* képességeit, és kormányfővé téve gyakorlatilag utódjává tette őt. Az alkotmányban rögzített két elnöki periódus lejártával Putyin elnök decemberben *Dimitrij Anatoljevics Medvegyev* miniszterelnök-helyettes személyében megnevezte elnökjelöltjét. Előzetes felmérések tanúsága szerint a rendkívüli népszerűségnek örvendő Putyin jelöltje, bárki is legyen, biztos lehet a lakosság negyven százaléka gondolkodás nélkül leadott szavazatában. A világ legnagyobb gázipari óriásának és Oroszország legnagyobb vállalatának, a *Gazprom*-nak negyvenhárom éves elnöke ezen

beri jogok, törvényesség, és nem ragaszkodna kicsinyesen a törvények betartásához, sokkal gyorsabban tudna tenni többet és jobbat.”

Másfelől egy jogvédelemből és politológusokból álló

ANSA/CN

szervezet, mely a decemberi parlamenti választások ellenőrzésére létesült, már akkor feloszlatta magát, amikor Putyin elnök pártonkívüliként feliratkozott az *Egyesült Oroszország* pártlista élére. Véleményük szerint ezzel megszűnt a szabad választás lehetősége.

Talán éppen ezért tartotta fontosnak az elnök hangsúlyozni a parlamenti választásokat követően, hogy a választók kilencven százalékát képviselő négy párt a parlamentnek fokozott legitimitást biztosít, ami egyben az ország belpolitikai megerősödésének is a jele. A kritikai hangok ellenben éppen ennek a biztonságnak a szilárdságában kételkednek és figyelmeztetnek annak veszélyére, hogy a hatalom egy szűk érdekcsoport kezében koncentrálódhat. Azt azonban el kell ismerni, hogy a Jelcin alatt átélt sokkterápia és megrázkódtatások után Putyin elnökségét az ország külpolitikai súlyának növekedése és belső konszolidációja kíséri – az emberek tudatában mindenképpen. A kiszolgáltatott szegény tömegeknek az erős

vezető alakja biztonságérzetet sugall, a változásból anyagi hasznot húzó szűk réteg pedig azt reméli tőle, hogy megőrizheti gazdagságát, amit a „semmiből” szerzett néhány év alatt.

A hazai és külföldi bírálók és az ország irányítói egyaránt tisztában vannak Oroszország és a Nyugat kapcsolatának fontosságával. A kölcsönös egymásrautaltság teremti meg azt a teret, ahol ez a két egymástól távoli, de mégiscsak keresztény gyökerekből kinőtt világ közelíthet egymáshoz. Globális világunk sürgeti az egymásra találást. A külső és belső kihívások alaposan feladják a leckét a Medvegyev-Putyin párosnak, nehéz elképzelni, hogyan fognak együttműködni. A számtalan nehézség és nyitott kérdés láttán azonban nem fellelkezhetünk meg egy fontos tényről. Putyin elnök az ország történelmében példa nélküli lépésre készül: sikerének csúcán és erejének teljében önként hagyja el a Kremlt. ■

Az Egyesült Oroszország párt fiataljai több városban tüntettek Putyin maradása mellett, 2007 novemberében.

kívül élvezi a liberális gazdaság támogatását, de a szociális gondokkal küzdő szélesebb lakossági rétegek is reménnyel tekinthetnek rá. Eddigi politikai tevékenysége ugyanis nem a titkosszolgálatához vagy a hadsereghez, hanem a szociális szférához kötötte. Miután Putyin elnök bejelentette, hogy a miniszterelnöki pozíciót reális lehetőségnek tekinti saját maga számára, sokakban felvetődött a kérdés: mire jó akkor a választás, ha már előre minden eldőlt?

Oroszországban nem lehet nyugati értelemben vett demokráciáról beszélni. Az orosz emberek a nyugati értékekkel szemben általában gyanakvóak, attól tartanak, hogy ezeket az ország ellenségei ürügyül használják ellenük.

A szélsőséges nézeteiről ismert filozófus és politológus *Alexander Dugin* nincs egyedül, amikor így nyilatkozik: „Támogatom Putyint abban, amit tesz, de szerintem, ha megszabadulna az olyan a buta előítéletektől, mint humanizmus, liberalizmus, demokrácia, em-

SPORT SERDÜLŐ- KORBAN

Háromgyermekes szülők vagyunk. Mindhárom gyermekünk (a 17, a 14 és a 12 éves) jó egészségnek örvend. Tudjuk, mennyire hasznos a sport, ezért már kisgyermekkoruk óta igyekeztük ránevelni őket. Az igazat megvallva, nem voltak túlságosan kitartóak, többször váltottak a sportágat: úszás, foci, tenisz, kézilabda. A két nagyobb, mivel egyikben sem jeleskedett különösebben, ma már unszólásra se hajlandó sportolni, csak nagy ritkán megy ki focizni. Tartunk tőle, hogy el fognak hízni, és a kevés mozgásnak felnőttkorukban látják majd kárát. Szeretnénk segíteni, de a serdülők mintha meg se akarnának hallani minket. Mit tanácsol?

L. C.

Az ember joga az egészséges életmódhoz alapvető emberi jog. Elvárható és el is kell várunk a politikusoktól, hogy felfrissülésre, egészséges mozgásra alkalmas zöldövezeteket, emberléptékű városokat teremtsenek. Mi pedig megtehetjük, hogy kikapcsoljuk a tévét, egy meccsel kevesebbet nézünk meg, s helyette inkább sétálni megyünk. Elhatározzuk, hogy jobban „odafigyelünk”, és esetleg kevesebbet eszünk, kevesebb tömény alkoholt fogyasztunk, mellőzzük a dohányzást. Lelkünk mélyén mindannyian jól tudjuk, mire van szüksége, és mire nincs a testünknek. Hogy ennek mi köze gyermekeink sportolásához?

A gyermekek, különösen pedig a serdülők, nem annyira a szóból értenek, még kevésbé a lelki fröccsből. Nem kioktatásra van szükségük, hanem jó példára. Szabadon akarják meghozni döntéseiket. Azokhoz vonzódnak, akik bíznak

bennük, igyekeznek legalább egy kicsit úgy szemlélni a világot, ahogy ők, igyekeznek komolyan venni őket, és akik csak akkor adnak tapintattal tanácsot, ha arra szükség van. Ugyanakkor fontos a saját korosztályuk társasága is. Velük szembesülve érthetik meg jobban saját magukat. Szakértők szerint a csoport a rövid-távú döntéseket befolyásolja (hajhossz, nadrágviselés, és így tovább), a nagyhorderejű kérdésekben (milyen tanulmányokat folytatnak, munkaválasztás, és még sok más) a családi és társadalmi környezet a mérvadó.

Ami a „serdülők nem hallgatnak ránk” kitéltet illeti, hasznos feltennünk a kérdést: vajon érthető számukra az a nyelvezet, amelyet használunk? Valóban odafigyelünk, hogy mi zajlik bennük, vagy lefoglalnak saját gondolataink, s legjobban mi tudjuk, hogy nekik mit kellene tenni (lásd sport!)? Vigasztalásképpen mondom – előbb saját magamnak (öt serdülőkorú gyermekem van!) – nem szükséges tökéletesnek lennünk, hogy elfogadható szülőkké váljunk! A gyerekek csak azt várják, hogy értsük meg, és konkrét módon szeressük őket. Menjünk el hetente háromszor sportolni, rendszeresen futni vagy gyalogolni, figyeljünk oda az étkezésre, adjuk le a felesleges kilókat! Szavak nélkül, cselekedeteink mindennél meggyőzőbben fognak „prédikálni” a sportolás hasznosságáról és szépségéről! A serdülők maguk kell, hogy a sport mellett döntsenek. Lehet helyén való a bátorítás, de valódi, hosszú távú eredményre csak saját döntések vezetnek!

Raffaele Arigliani (CN)

Fordította: Vizsolyi László

gyermekeink világa

TAKARÍTÁS

Mit lehet tenni, ha a leendő férjnek a házimunka csak időpocsékolás, a leendő feleségnek meg mindene a takarítás?

P. R.

A családi élet legértékesebb tulajdonsága talán éppen az, hogy az érzelmeken keresztül meg tudja újítani az otthont. Azért írom, hogy az érzelmeken keresztül, mert a mindennapos családi életet az érzelmekből fakadó erő teszi dinamikussá és rugalmassá.

Előfordulhat, hogy férj és feleség a házasság kezdetén bizonyos dolgokról nagyon eltérően gondolkodnak. Azért vélekednek másképpen a háztartási munkára fordítandó időről, mert korábban különböző tapasztalatokat szereztek, vagy mert attól félnek, hogy nem marad elegendő idejük a családra, és nem tudják jól kifejezni az érzelmeiket egymás iránt.

Ne felejtsük el azonban, hogy a házimunka megszervezése a házaspár kapcsolatának közvetlen gyümölcse. A mindennapokban megélt, korábban nem létező elmélyült kapcsolatból, és csakis ebből kiindulva lehet a háztartást hatékonyan megszervezni, melyben teret kaphatnak az érzelmek a maguk teljességében. A házimunkát csak azután érdemes felosztani egymás között, ha már ezt megelőzte a kölcsönös szeretetet megtapasztalása. Eközben maga a házimunka is szeretetté válik, mert beindítja a házastársak közti szükséges együttműködést, és azt eredményezi, hogy mindketten közösen vesznek részt a döntések meghozatalá-

családi élet

ban, hiszen az a cél, hogy időt és teret nyerjenek a családi élet számára.

Az otthon természetesen tördést kér mindannyiunktól, akik benne lakunk. Elsődleges feladatunk mégiscsak az lenne, hogy egymással törődjünk!

Azok a percek vagy órák is, amikor a háztartási teendőket közösen végezzük, értékessé válhatnak, mert újraélesztik a családi élet fontos elemét, a közösséget.

Maddalena Petrillo Triggiano

Fordította: Tóth Judit

ZAVARGÁSOK KENYÁBAN

Afrika leginkább demokratikusnak tekintett országában, Kenyában, a december végi választásokat követő zavargások mérlege több mint ezer halott és háromezrezer menekült. *John Njue* bíboros,

Nairobi érseke felhívására és nemzetközi nyomásra január

végén *Kofi Annan* volt ENSZ főtitkár jelenlétében tárgyalóasztalhoz ültek a szembenálló felek.

Kenya 34 milliós lakossága 40 etnikai csoportra oszlik. A függetlenségét kikiáltó ország első elnöke *Jomo Kenyatta*, a 7,5 milliós kikuyu etnikumhoz tartozott. Őt 1978-ban

váltotta fel a 4,8 milliós luyua etnikumot képviselő *Daniel Arap Moi*. Korrupt rendszerével szemben széles körű tömegmozgalom indult, amit civil szervezetek, értelmiségiek, a sajtó és a katolikus egyház is támogatott. *Mwai Kibaki* elnökkel újra a kikuyuk kezében koncentrált a hatalom. Többségük az ország legtermé-

kenyebb vidékén, a központi felföld környékén él. Belőlük

kerül ki a kenyai társadalom gazdaságilag legaktívabb, leggazdagabb és legképzettebb rétege. *Mwai Kibaki* az egészségügyi és iskolareformon kívül azonban nem sok eredményt tudott felmutatni. A turizmus fellendülésével tovább mélyült a gazdagok és szegények közötti szakadék. Kenya többi népe már régóta úgy érzi, hogy a kikuyuk hátterbe szorítják őket. Az elnökválasztáson az ország nyolc tartományából hatban az ellenzék vezére, *Raila Odinga* kapott több szavazatot.

Az új nemzeti egységkormány igen komoly kihívás előtt áll. Az egyenlőtlenségeket úgy kell felszámolni, hogy közben a munkanélküliség problémáját is orvosolja. A munkanélküli fiatalok különösen hajlamosak a radikalizálódásra. Ma az ország lakosságának fele(!) 18 év alatti.

(CN)

A 2000 EURÓS KISAUTÓ

Autók, autók, autók. Megfojtanak minket, mégis szeretjük és továbbra is vesszük őket. A világ minden részén. Indiában éppen most dobta piacra a Tata cég a világ legolcsóbb autóját, a *Nanot*: kevesebb, mint 2000 euróba kerül. Öt (szűk) hely, 33 lóerő, 80 km/h sebesség, 5 literes fogyasztás. Egyetlen ablaktörlője van, nincs légkondicionálás, se ABS, csak a legalapvetőbb felszereltség és alacsony költségek.

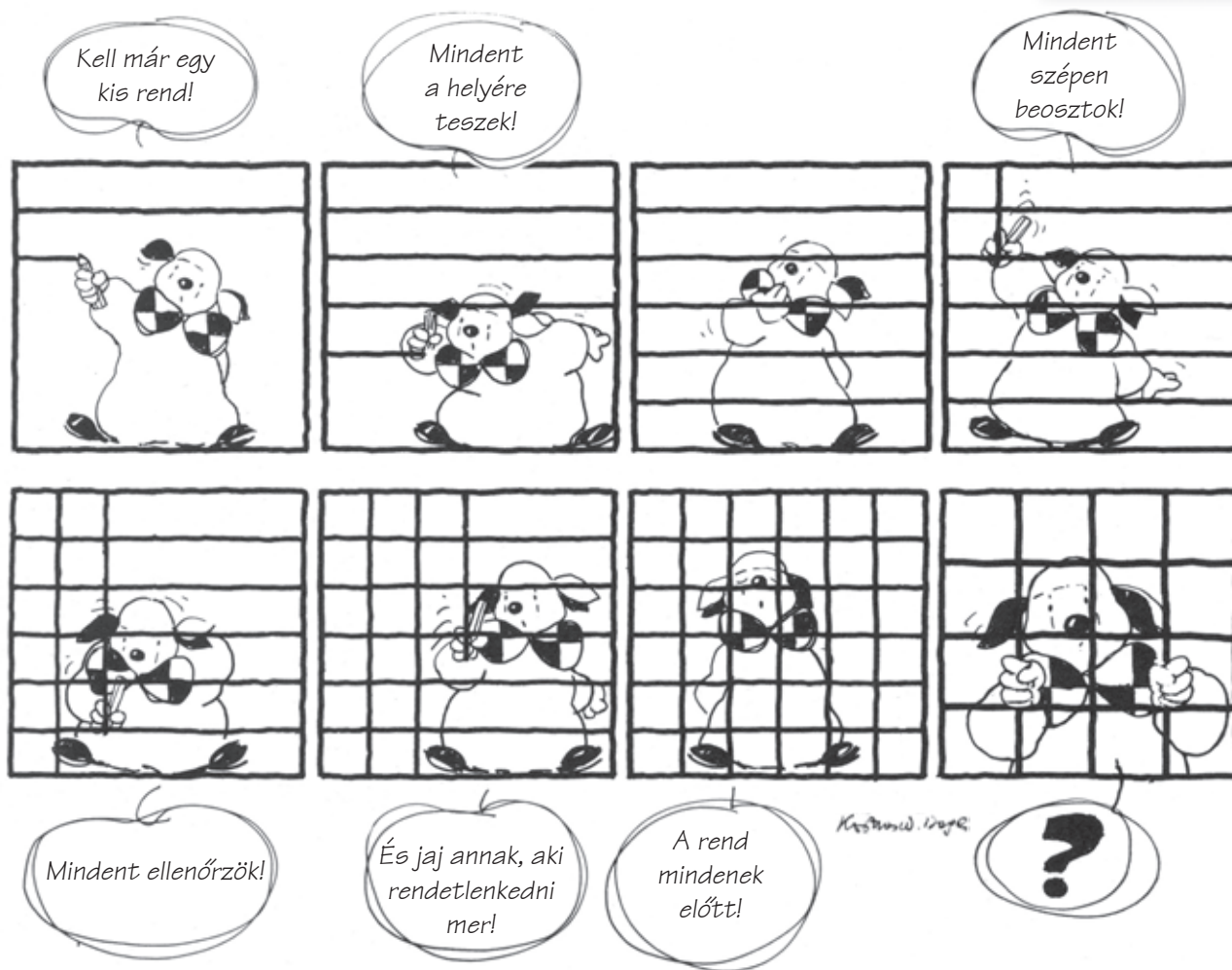
Az európai ízlésnek talán túlságosan is spártai, ugyanakkor különösen igaz rá a mondas: „Ami nincs egy autóban,

az nem romlik el.” A kihívás tehát megtörtént, és a Nano nem sokáig lesz az egyetlen: több európai cég is tanulmányozza egy 3000 eurós autó ki-

vitelezhetőségét. Az elkövetkező években az autósoknak lesz miből válogatniuk. Bármilyen igényeik is legyenek.

(CN)

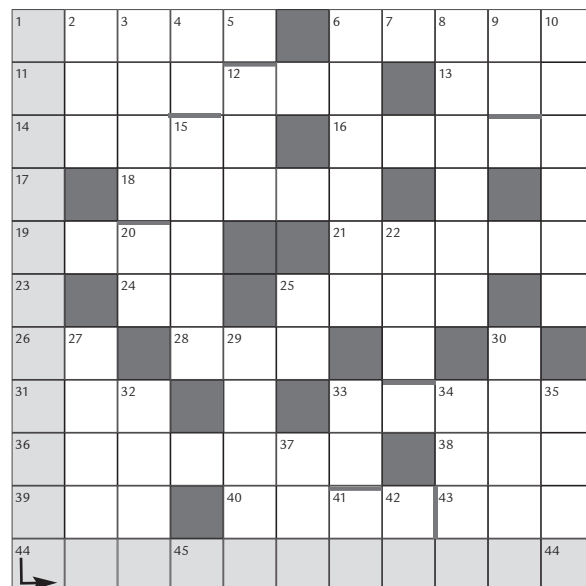
KERESZTREJTVÉNY

Beküldendő Teréz anya mondása: „Az olyan szeretetnek nincs értelme, függőleges 1. a hozzátartozó vízszintessel.”

Vízszintes: 1. Dísnövény 6. Régi mozdony 11. Harciasan zord 13. Menyasszony 14. Holland sajt 16. Kutatási helyiség 17. Liter 18. Játékszer 19. New...város 21. Tejmárka 23. Nitrogén 24. Olasz folyó 25. Fúvós hangszer 26. Igekötő 28. Gárdonyi regénye 31. Félig miocén! 33. Illés próféta más néven 36. Rom 38. Állatkert 39. Csatománk 40. Kiemelkedő magas tető 43. Hódra közepe!

Függőleges: 2. 2/3 magad! 3. Orosz tó 4. Vicc eleje és vége! 5. Égtáj 6. A béke jelképe 7. Személyes névmás 8. Lószerszám népiesen 9. Felvigyázó 10. Polarizál 12. Életfolyamatokkal kapcsolatos előtag fordítva 15. Hagyma fajta 20. Üresen rop! 22. Anyagi részecske 25. Moha egyenműi! 27. Majdnem limitál! 29. Akadozva beszél 30. Az egyik médium betűi keverve 32. Jele Pb 33. Egyszerű „gép” 34. Kötőszóvet 35. Rövid nadrág 37. Végtelen érsek! 41. Sose egyenműi! 42. Azonos mássalhangzók. 44. A harmadik ismeretlen 45. Kérdő szó

Előző havi keresztrejtvényünk megfejtése:
„Ha békét és fényt hozunk a világba, Isten országa valósul meg közöttünk.”

Aki többet szeretett volna,
mint amit az utca adhat.
Igaz történet.

Projekt a fiatalok között fellépő
erőszak megelőzése érdekében

the musical **STREETLIGHT** featuring **GENROSSO**

Városi Sportcsarnok, Kecskemét '08.03.13. 18⁰⁰

6000 Kecskemét, Olimpia u. 1/A

A koncert védnökei: Bányai Gábor, a Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés elnöke
és Dr. Zombor Gábor, Kecskemét polgármestere
Belépés: 17:15-től Egyéb információk: www.kekvilag.eu

Jegyek a Szentcsalád Plébánián kaphatók: 6000 Kecskemét, Irinyi út 62.
Tel.: 30/380-8240 E-mail: genrosso@kecskemetszentcsalad.hu
Jegyárak: 500,-/ 1000,-/ 2000,- Ft

